

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2018 rok oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją przedmiotowych zadań.

Zadania wynikające z ustawy z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018, poz. 998 z późn. zm.) w zakresie obowiązków Gminy reguluje art. 176 ww. ustawy.

Do zadań własnych Gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

W 2018 roku realizowana była większość zadań z powołanego wyżej katalogu. Uchwałą Nr XLVI/299/17 Rady Gminy został uchwalony Program Wspierania Rodziny Gminy Przemęt na lata 2018-2020. Założeniem Programu Wspierania Rodziny Gminy Przemęt na lata 2018-2020 jest stworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w celu przywrócenia tym rodzinom zdolności do wypełniania podstawowych funkcji. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być: poprawa funkcjonowania rodzin na terenie Gminy Przemęt ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji dzieci w tych rodzinach, przeciwdziałanie występowaniu dysfunkcji w rodzinach, podniesienie bezpieczeństwa socjalnego rodzin oraz wypracowanie skutecznego systemu wsparcia rodziny.

W przedmiotowym okresie realizowane były zadania w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Pracę z rodzinami prowadził asystent rodziny zatrudniony na $\frac{3}{4}$ etatu.

Do podstawowych zadań asystenta rodziny należało:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi, troski o edukację i rozwój dzieci, dbałość o zdrowie, gospodarowanie budżetem domowym,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych oraz problemów wychowawczych z dziećmi,
- wspieranie aktywności społecznej rodziny,
- motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku,
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach,
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna się za niezbędną.
- udział w posiedzeniu zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w placówce.

W 2018 roku pomocą i wsparciem asystenta rodziny objętych było 7 rodzin (12 osób dorosłych, 17 dzieci). Do pracy z asystentem rodziny zobowiązane przez sąd były 2 rodziny. Zakończono pracę w 3 rodzinach z uwagi na osiągnięte cele. Asystent pracuje w oparciu o opracowane dokumenty: plan pracy z rodziną, miesięczną kartę pracy z rodziną, okresową ocenę sytuacji rodziny. Praca z daną rodziną odbywa się 1-2 razy w tygodniu.

Środki finansowe na realizację powyższych zadań pochodziły z resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” w kwocie 17.196,77 zł (w tym 12.341,28 zł z budżetu państwa i 4.855,49 zł z Funduszu Pracy) oraz z budżetu gminy w wysokości 31.742,61 zł.

W 2018 roku w rodzinach zastępczych spokrewnionych umieszczonych było 11 dzieci z terenu Gminy Przemęt. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemęcie współfinansował koszy pobytu, jako zadanie własne gminy - obowiązkowe z ustawy z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Na koszty związane z opieką i wychowaniem dzieci wydano kwotę 46.795,53 zł.

W ramach zadań w zakresie wspierania rodziny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemęcie sporządzał sprawozdania rzeczowo - finansowe z zakresu wspierania rodziny. Zapewniał wsparcie materialne dla rodzin o niskich dochodach, zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Członkowie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze mieli możliwość korzystania w ramach projektu pn. „Nowe Horyzonty” realizowanego w partnerstwie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wolsztynie w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego z następujących form pomocy:

1. porad psychologicznych, pedagogicznych oraz logopedycznych w ramach Punktu Poradnictwa Prawno-Obywatelskiego. Z tej formy pomocy skorzystało 70 osób.

2. szkoły dla rodziców zorganizowanej w okresie od 18 października do 29 listopada 2018 roku w Przemęcie. W zajęciach uczestniczyło 11 osób. Zajęcia prowadzone były przez psychologa i podejmowały następujące zagadnienia: wyrażanie oczekiwań i ograniczeń tak, żeby były respektowane przez dziecko; rozpoznawanie i wyrażanie uczuć i ich akceptowanie; aktywne i wspierające słuchanie, motywowanie dziecka do współdziałania; modyfikowanie niepożądanych lub nieodpowiednich zachowań dziecka; uwalnianie dzieci od grania narzuconych ról w domu i w szkole; wspieranie procesu usamodzielniania się dziecka; budowanie realnego poczucia własnej wartości dziecka; konstruktywne rozwiązywanie konfliktów.
Uczestnicy szkoły dla rodziców wyrazili chęć kontynuowania spotkań w formie grupy samopomocowej. W 2018 w grudniu odbyło się jedno spotkanie tej grupy.
3. wsparcia opiekuna faktycznego. Z tej formy pomocy korzystały 4 rodziny. Opiekunowie otrzymali wsparcie szkoleniowe rehabilitanta/fizjoterapeuty oraz wsparcie psychologiczne w miejscu zamieszkania rodziny. Każda rodziny uzyskała wsparcie specjalistów wg potrzeb, średnio 1 raz w tygodniu.

Na bieżąco prowadzony był monitoring sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem oraz przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, prowadzona była także działalność informacyjno - edukacyjna.

W zakresie podnoszenia kompetencji służb i instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny asystent rodziny uczestniczył w szkoleniach na temat: " Nowe życie Ustawy za życiem", „Pogłębianie kompetencji w obszarze pokonywania dysfunkcji rodziny spowodowanej nadużywaniem alkoholu przez jej członka”, „Asystentura rodzinna – zadanie dla asystentów rodziny”

Od października 2018 r. na terenie gminy Przemęt funkcjonuje placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę. Placówka działa na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, z myślą o zapobieganiu wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży. Placówkę prowadzi Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Wielkopolska w ramach projektu „Wielkopolskie Podwórka”. Projekt jest realizowany w latach 2018 – 2019 i obejmuje teren 55 gmin w województwie wielkopolskim. Placówki wsparcia dziennego są prowadzone i finansowane na podstawie Umowy o Dofinansowanie Projektu: Wielkopolskie Podwórka w Ramach Wielkopolskiego Regionalnego programu Operacyjnego na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, nr umowy RPWP.0702.02-30-0006/17-00.

Projekt „Wielkopolskie Podwórka” zakłada program zajęć ukierunkowany na rozwój kompetencji społecznych i obywatelskich, realizację spotkań grup rówieśniczych, działania aktywizujące, wycieczki, wspólne wyjścia i spotkania z rodzicami. Prowadzone zajęcia mają na celu rozwój umiejętności świadomego uczestnictwa w kulturze poprzez aktywne wyrażanie własnej ekspresji w formie muzycznej i scenicznej. Wśród form aktywizujących znajdują się gry integracyjne i animacje w środowisku działania, wycieczki i biwaki. Inną formą działań mają być spotkania z rodzicami, podczas których rodzice zachęceni będą do angażowania się w kształtowanie postaw i umiejętności dzieci. Spotkania z rodzicami mają być ukierunkowane na rozwój i wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez wspólne działanie. Placówka funkcjonuje od 4.10.2018 r. w Kaszczorze, na terenie Szkoły Podstawowej. W placówce może przebywać 15 dzieci. Spotkania odbywają się raz w tygodniu. W okresie od października do końca grudnia odbyło się 12 spotkań, przeciętnie w placówce przebywa 14 dzieci.

Na terenie gminy Przemęt w 2018 roku działały 4 świetlice środowiskowe, do których uczęszczało 59 dzieci. Corocznie uczniowie klas V szkoły podstawowej z terenu Gminy

Przemęt mają możliwość udziału w półkolonii w czasie wakacji letnich. Hasłem przewodnim półkolonii jest” Każde dziecko w Gminie Przemęt uczy się pływać”. Podczas półkolonii uczniowie mają zajęcia dotyczące profilaktyki uzależnień oraz zajęcia z udzielania pierwszej pomocy. Uczniowie klas VI szkoły podstawowej w czasie wakacji letnich uczestniczą w kolonii na zasadzie wymiany uczniowskiej z zaprzyjaźnioną gminą Kobylnica z województwa pomorskiego. Z tej formy wsparcia w 2018 roku skorzystało 138 uczniów. Ponadto 12 dzieci z rodzin z ternu gminy Przemęt brało udział w kolonii organizowanej przez Kuratorium Oświaty w Poznaniu.

Rodziny z Gminy Przemęt, w których pojawia się problem przemocy w rodzinie otrzymują wsparcie ze strony Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Natomiast w przypadku rodzin, w których występuje problem z nadużywaniem alkoholu otrzymują wsparcie ze strony Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przemęcie.

Odnosząc się do potrzeb związanych z realizacją zadań w zakresie wspierania rodziny zauważyć trzeba wzrost ilości spraw związanych z realizacją zadań obowiązkowych Gminy z ustawy z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Potrzebne są znaczne środki finansowe na współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej oraz na zatrudnienie asystenta rodziny, którzy przez profilaktykę przyczynia się do zmniejszania kosztów współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Zapewnienie poradnictwa psychologicznego dla rodzin. Uczestnicy szkoły dla rodziców zwrócili uwagę na potrzebę wsparcia w przewyciężaniu trudności opiekuńczo-wychowawczych z pomocą psychologa. Spotkania miałyby odbywać się raz w miesiącu i podejmować tematy związane z wychowywaniem dzieci, profilaktyką uzależnień wśród dzieci i młodzieży i relacji rodzinnych.

Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Barbara Ścigała

Przygotowały:
Wiesława Kruk, Barbara Ścigała